

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in veljá po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četert leta 1 glđ. 30 kr. V tiskarnici sprejemata za leto 4 gold., za pol leta 2 glđ., za četert leta 1 glđ; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan prej.

Tečaj XXVIII.

V Ljubljani 7. velikega travna 1875.

List 19.

Koledar za naslednji teden.

Veliki traven. — Majnik.

9. Nedelja, VI. po veliki noči. Evangelij: „Kadar pride tolažnik, ktereга vam bom jaz poslal od Očeta“. (Jan. 15. 16.) — Sv. Gregorij, cerkveni učenik, spoz., je bil škof v Carigradu, kjer je z vso serčnostjo zatiral arijansko krivo vero. Odpovedal se je škofiji in je šel v samoto, kjer je mnogo koristnih bukev spisal, zato je bil imenovan „Bogoslovec“. † 390.

10. Ponedeljek. Sv. Antonin, nadškof v Florenci na Laškem, je več koristnih bukev na svitlo dal. S križem v roci je vesel v Gospodu zaspal l. 1459.

Sv. Job je bil silno bogat pastirski knez ali glavlar v deželi „Hus“, v okrajini puste Arabije med deželami Edomom in Kaldejo. „Ta mož je bil (po besedah sv. pisma) priprost in pravičen, ter se je Boga bal, in se hudega zderževal. Imel je sedem sinov in tri hčere. Posestval je 7000 ovac, in 3000 kamel, tudi 1000 jarmov volov, in 500 oslic, in silno veliko družine; in ta mož je bil velik (imeniten, sloveč) med vsimi Jutrovci“. Si novi so gostovanje po hišah napravljali, sleherni ob svojem rojstnem dnevu, in tudi svoje sestre k gostijam vabili. Job pa je tisti čas o svitu vstajal, in je žgavne daritve za vsacega opravljal. Rekel je namreč: „Morebiti so moji sinovi grešili, in Boga v svojih sercih blagoslovili“ (Job 1, 1—5), to je, Bogu slovó dali, se mu po skrivnih grehih odpovedali.

Satan pa je Joba zavidal zavoljo njegove pobožnosti, ter ga sumičil in mu slabe namene podtikoval: rekel je, da Job le zato služi Bogu, ker ga je s časnimi dobrotami obdaril; naj mu pa vse te dobrote in še zdravje vzame, mu bo dal berž slovó, mu ne bo več zvesto služil. Bog je satanu dopustil iz svetih namenov, da je Jobu škodo delal. Job je bil prišel ob vse premoženje in vse otroke, pa je to zgubo voljno prenašal. Poslednjič ga je satan po Božjem dopušenju udaril s hudo boleznijo: turi so se mu naredili po vsem životu od podplatov do temena. Na gnojišu je sedel, ter si je s čepino stergal skrumbe z života. Njegova žena mu je njegovo pobožnost očitala, on pa ji je rekel: „Kakor ktera zmed neumnih (brezbožnih, hudobnih) žén si govorila. Ako smo dobro prejekali iz roke Božje, zakaj bi hudega ne sprejeli? V vsem tem Job s svojimi ustnicami ni grešil“. (Job 2, 10.)

Trije Jobovi prijatli zvedó njegovo nesrečo, in pridejo ga tolažit, pa so mu nadležni tolažniki, ker vanj tiše, da naj bo lezen in terpljenje spozná za kazen, ki mu jo je Bog poslal zavoljo njegovih grehov, in mu očitajo naj hujsi pregrehe, ktere mu pa le zavoljo nje-

govega terpljenja podtikajo, ker namreč terdijo, da Bog po svoji pravičnosti pobožnim srečo pošilja, hudobne pa z nesrečo kaznuje. Job jim odgovarja in ne taji, da Bog lahko nad vsakim človekom dovolj vzrokov najde, če ga hoče kaznovati; odrekuje pa, da bi bil on takošen grešnik, kakoršnega si oni demišljujejo. Job zagovarja svojo nedolžnost, in žaluje zavoljo svoje nadloge, ter pri tem, dasiravno je bil vdan v voljo Božjo, vendar le tako deleč seže, da celó hoče, naj mu Bog odgovor da, zakaj da mu toliko terpljenja pošilja. Jobovi prijatli terdijo, da nadloge le hudobne zadevajo, ne pa pravičnih in pobožnih; Job pa nasprotno dokazuje iz skušnje, da so hudobni velikokrat srečni na tem svetu, pobožni pa terpe mnoge nadloge in britkosti. Job nahaja vzrok svoje nesreče v žalostni osodi človeškega rodú sploh, poslednjič pa z gorečo in zmagovavno zgovornostjo dokaže, da ima Bog po svoji nezapopadljivi modrosti skrivne namene, kadar pobožne s terpljenjem obiskuje. Temu ne vedó njegovi trije prijatli nič več nasproti reči; oglašajo pa se še nov prepiravec, kteri dolži Joba skrivnih grehov, da z njimi si je svoje terpljenje nakopal.

Bog sam pa stori konec prepiru. Bog sicer svari Joba, ker se je bil prederznil od njega odgovora tirjati, zakaj da mu je poslal toliko nadlóg in terpljenja; toda njegove prijatle še bolj graja, ter jih zaverne na modrost in vsegamogočnost Božjo, ki ima skrivne, svete namene, če ljudém, posebno pobožnim, pošilja terpljenje. Poslednjič plača Bog Jobovo zvestobo in poterpežljivost, ter ga postavi v veliko srečnejši stan memo poprešnjega.

Job je po tem živel še 140 lét, in je vidil svoje sinove, in sinove svojih sinov do četertega rodú, in je umrl star, in poln dni. (Job 42, 16.) *

Sv. Job zgled poterpežljivosti in vdanosti v voljo Božjo, je rekel: „Gospod je dal, Gospod je vzel; kakor je Gospodu dopadlo, takó se je zgodilo; bodi čečeno Gospodovo ime“. (Job 1, 21.)

11. Torek. Sv. Sigismund, sprič., kralj v Burgundiji, je delal ostro pokoro, ker po vednem dreganju svoje druge žene premoten je bil ukazal svojega sina Sigerika umoriti. Franki, divje ljudstvo, so ga bili poslednjič vergli v star vodnjak l. 524.

12. Sreda. Ss. Nerej, Ahilej, Flavija, Domitila in mladeneč Pankracij, sprič. (Beri mično zgodbo teh svetnikov v „Danici“ lanskega leta. List 19.)

13. Četertek. Sv. Servacij, spoz., škof Tungrenske cerkve pri Utrehtu na Nizozemskem (Niderlande); nje-

* Jobove bukve, oziroma na visokost misel, mičnost in lepoto besedi, presegajo vse druge svetopisemske bukve, pa tudi klasikarje, ktere učenjaki v šolah tolikanj preslavljajo; škoda, da teh bukev ne poznajo. Nekdanji profesor v Ljubljani, g. Petrucci, jih je poznal, in rabil svojim dijakom v korist.

govo zasluženje se je vsem ljudem očitno kazalo s tem: ko je bilo zimski čas povsod okrog vse pokrito s anegom, njegovega groba ni nikoli pokril; mestojani so poslednjič za grobu cerkev sozidali.

14. **Petek.** Sv. *Bonifacij*, sprič., je v Rimu pregrešno živel. Agla, tovaršica v grehu, od milosti Božje ginjena, ga pošlje na Jutrovo, naj bi ji ostankov svetih mučencev prinesel. Bonifacij očitno spoznava Kristusa v Tarzu na Jutrovem, kjer je bil 14. maj. 307 ob glavo djan. Njegovo truplo je bilo v Rim prenešeno. Spokorna Agia dá na njegovem grobu cerkev zidati pod imenom: Cerkev sv. Bonifacija.

15. **Sabota** pred binkošti. Zapovedan post. — Sv. *Dimpna*, dev. sprič., hči ajdovskega kralja na Irskem, zbeži na Nizozemsko; sv. mašnik Geribert jo spremlja. Tukaj sta bila zasačena in umorjena.

Cretlice,

posvečene Naši ljubi Gospej presvetega Serca.

(Konec.)

4. Četerti nagib te popolnoma vdanosti Jezusu Kristusu po Devici Mariji.

Le kdor bo v dobrem napredoval in do konca stanoviten ostal, on bo zadobil plačilo za svoje delo, on bo prejel krono večnega življenja, pravi naš Gospod in Zveličar. Kdor pa do konca ne bo stanoviten, on ne bo plačila prejel. Ta stanovitnost v dobrem pa je dar Božji, in posebej pripomoček, si ta dar zagotoviti je pa naše resnično češenje do presvete Device Marije. In ravno ta nagib nas mora še posebno spodbadati, da sežemo po tej vdanosti do Marije, ter se v njej dan na dan vadimo; drugače bomo težko v čednosti stanovitni ostali.

Kaj meniš, ljubi kristjan, zakaj so grešniki v svojem spreobrnjenju tako nestanovitni? Od kod je to, da tako hitro in tako lahko nazaj v svoje stare pregrehe zabredemo? Zakaj večidel pravičnih še to malo čednosti, to malo milosti zgubi, kar je imajo, ne da bi v čednostih rasti, si milosti Božje množili? Ta nesreča tiči v tem, da človek, spriden, slab in nestanovit, ki je, sam na se zaupa, se na svojo moč zanaša, ter misli, da je spreten in zmožen, da si bo prihranil in množil sam zaklad milost, čednost in zasluženja.

S tem našim opravičilo pa zaupamo presveti Devici vse, kar imamo; mi izročimo vse svoje dobro natorno in čeznatorno njej, ki je vsa zvesta. Njeni zvestobi zaupamo, na njeno moč se opiramo, na njeno milost in ljubezen se zanašamo, da ona vse naše čednosti in zasluženja hrani in množi, ako tudi satan, svet in naše meso vse moči napenjajo, da bi nam taiste vzeli. Sv. Bernard, da bi nas za to opravičilo vnel, naravnost pravi: „Ako te Marija podpira, ne boš padel; ako te ona varuje, se ti ni treba bati; ako te ona vodi, se ne boš utrudil; ako ti je ona mila, boš dosegel zavetje zveličanja“.

Naša ljuba Gospa je tista zvesta Devica, ktera s svojo zvestobo do Boga zopet spravlja, kar je nezvesta Eva s svojo nezvestobo zapravila. Ona pridobi zvestobo in stanovitnost njim, ki se ji izročijo. Ona je podobna močnemu sidru, ktero varuje in brani vse, da se v razburjenem morju tega sveta ne potopijo, ako se le nje oklenejo; ko se jih pa veliko le zato pogubi, ker se nočejo tega sidra poprijeti. „Mi vterjamo svoje duše v zaupanju na Te, kakor na mogočnem sidru,“ pravi neki cerkveni učenik.

Blagor, trikrat blagor kristjanom, kteri se danšnje dneve zvesto in popolnoma oklenejo Marije, kakor

mogočnega sidra. V vsih velikih nevihtah tega sveta se ne bodo pogubili, pa tudi svojih nebeških zakladov ne bodo zgubili. Blagor jim, ki gredo k Mariji, kakor v Noetovo barko! Pregrešna povodenj, ki je večji del današnjega očitnega sveta zajela, jim ne bo mogla nič nič škodovati. „Kteri v meni delajo, ne grešijo“. Blagor otrokom nesrečne Eve, ako se deržijo zveste Matere in Device, ki je vedno zvesta in nikdar ne goljufá! Ona vedno ljubi svoje ljubivce, pa ne le s soču'no, ampak z resnično in delavno ljubeznijo. Z obilnostjo potrebne pomoči jim pomore, da v prizadevanju čednost ne odjenjajo, da na pravi poti ne omagaj, in da milosti njenega Sina ne zgubijo. Ta dobra Mati prevzame v čisti ljubezni vselej vse, kar koli ji podamo, in kar je enkrat kot njej izročeno dobro sprejela, gotovo za nas hrani; ravno kakor se kdo, če mu veliko denarjev spraviti dam, zaveže, jih za me shraniti, in ako bi jih s svojo zanikernostjo zgubil, mi je zato odgovoren. Zvesta Marija pa ne more z zanikernostjo nič zgubiti, kar koli ji dobrega izročimo. Nebo in zemlja bota poprej prošla, kakor bi ona zamogla nezvesta biti njim, kteri v njo zaupajo.

O ubogi otroci Marijni! naj bo vaša revšina in vaša nestanovitnost še tako velika, ne obupajte; tolažite se, še veselite se; našli ste skrivnost, kamor svoje zlato in srebro, to je, svoje zasluge in čednosti, svojo ljubezen in svojo čistost lahko in dobro in za terdno spravljate. Vsujte vse v naročje — v serce Marijino! ona je dnhovna posoda, častitljiva posoda, posoda vse svetosti.

Odkar je Gospod sam z vso svojo popolnostjo se podal v to posodo, je ona postala vsa duhovno stanovanje naj svetejših duš, je postala častitljiva in je častni sedež nebeških knezov; je postala prečudna v svetosti ter je zveličanski dom vseh duhovnih sladkost, vseh milost in čednost. Postala je bogata kot hiša zlata, močna kot slonokosteni stolp. O kako srečen je človek, ki je vse Mariji dal, ki je samega sebe v vsem in z vsem Mariji izročil! On je ves Marijin, in Marija je vsa njegova. Lahko reče z Davidom: „Ona (Marija) je za me vstvarjena“. Smé reči z Janezom: „Vzel sem jo k sebi za svojo“, ali z Jezusom: „Vse, kar je mojega, je tvoje, in vse, kar je tvojega, je moje“.

Ako bi kdo, ki to bere ali sliši, mislil, da je to presiljava; oh! potem me ne umeva, je ne mara preveč mesén, ki nima okusa duhovnih reči; ali morebiti napuhjen in zabavljiv, ki vse zaverže in zaničuje, kar s svojim pičlim in slabim umom ne doseže. Duše pa, ki niso po kervi, ne po mesu, o tako duše me razumejo. Imajo nad tem dopadajenje, in za té je vse to zapisano. Pervim in drugim pa rečem, da naša ljuba Gospa, presveta Mati Božja, ki je naj ljubeznivši, naj radodarniši izmed vsih Božjih stvari, se v ljubezni in radodarnosti ne dá premagati. Za majhno, kar ji daš, ti da nezmérno veliko, ker je nezmérno veliko od Boga prejela. Ako se ji toraj duša brez izjeme izroči, se tudi ona taki duši brez izjeme dá, ako le brez pomislika zaupamo na njo in se prizadevamo za čednosti pa premagujemo svoje strasti. Zvest služabnik Marijin lahko reče s sv. Janezom Domaščanom, „Ako na Te zaupam o Mati Božja! bom rešen; pod tvojim varstvom se mi ni treba nič bati, s tvojo pomočjo bom vse premagal, vse svoje sovražnike, ter jih bom v bég zagnal; vdanost do Tebe je orožje zveličanja, ktero Bog dá njim, ktere bo zveličal.“

Toraj, o duše! hitro t'cite, Mariji se zročite; vse, kar imate, le njej podarite, pa si za se čisto nič ne obderžite, in Marija bo vaša, vi pa Marijni! — O Marija, Naša ljuba Gospa presvetega Serca, presi za nas Boga! (Monat-Rosen.)

Janez.

K a č a.

Versko-zgodovinska razprava.

(Dalje.)

„Kača pa je bila naj bolj zvita med vsemi živalmi, ktere je Gospod Bog vstvaril na zemlji. Gen. III. 1.

In reče Bog kači: „Ker si to storila, si prokleta med vsemi živalmi na zemlji.“ Gen. III. 14.

Videli smo prej, kako so Epiroti verovali, da vse svete kače so rodú one velike kače Pythonke v Delfi. Isto vero imajo tudi Afrikanci. Ves kačji zarod, kterega časté, pravi de Brosses, je od ene edine kače, kakor pravijo zamorci v Juidah, od tiste, ki prebiva v velikem templju pri mestu Shabi. Ta kača, boje že več sto lét stara, je silno velika in debela. Pred je bila glavno božanstvo nekega družega rodú afrikanskega v Ardri; pravijo pa, ker so se ti zamerili kači, se je ona iz lastnega nagiba preselila k rodu v Juidah. Ko so se oni s temi vojskovali, kar zapazijo, da se kačabog preseljuje k nasprotni vojski. Višji služabnik malika živega v naročaj vzame ter pokaže ga oveseljeni vojski; vsi černci padejo na kolena, češ, da zmaga njih je bila gotova brez kerviprelitja. (Dieux fetiches p. 29.)

Dalje smo slišali, da Babilonci, Egipčani, Gerki in drugi pogani so kači posebne templje postavljali, jo častili, za svet popraševali, služabnike in služabnice ji dajali, da naj ji skerbno strežejo. V tempelj so smeli boje le kačji služabniki zahajati. Tako je tudi v Afriki. Juidanci zidajo tempelj svojemu novemu maliku kači, ter ga preesejo na svilni blazini v svetišče v slovesnem obhodu in z velikim navdušenjem in veseljem. Za dohodke mu odločijo lep kos zemljišča, ter dajo mu maliških služabnikov za postrežbo. Nikomur, še kralju ni dovoljeno iti v tempelj, razun mališkim služabnikom. Kdor bi se prederznil priti v kačino svetišče, ga boje čaka gotova smert. Ta novi malik je spodrinil stare malike in je postal naj viši varuh trgovstva, kmetijstva, čed, vojske, sploh vsih javnih razmér. Potomci te kače edini veljajo za posvečene malike cele dežele. Sploh so te kače toliko debele, kakor stegno odraslega človeka, sedem po stopinj dolge, modrorumene in rujavo pisane. Ljudém pa nič žalega ne storé, gredó po hišah in se dadó prijematí in potipati. (Ravno tisti.)

„Tudi ženske strežnice mora kača imeti. Da se kačje duhovnice ne zatarejo, za to skerbé stare kačje služabnice, Bete imenovane. One tekajo o določenem času s kijem oborožene, divje besne, kakor bakantine, po vsi deželi. Vse deklice okoli dvanajstletne, ktere jim v roke pridejo, morajo ž njimi, in se ne smejo protiviti. Te deklice zaprejo stare čarovnice v svoje koče, ter jih vadijo peti, plesati, sploh mališke obrede opravljati. Ko so jih že dosti izurile, jim vtisnejo znamnje tako imenovanega posvečenja, to je, kačje podobe jim napikajo z bodečimi iglami po koži. Pravijo pa, da jim kača dá neizbrisljivo znamnje, in sploh ne smejo deklice pod smertno kaznijo nič povedati, kaj se je ž njimi godilo; žive bi jih sežgali. Stare učiteljice jih potem v temni noči pripeljejo nazaj k starišem, ki duhovnico mlado z veseljem sprejmó in učiteljicam drago plačajo stroške ter si v veliko čast štejejo, da si je malik njih otroka za postrežbo izbral. One izučene deklice potem visoko spoštujejo. Ko dorastejo za možitev, jih zopet slovesno prepeljejo v tempelj, da se s kačo zaročé. Po dokončanem opravilu se vernejo na svoj dom, in od onega časa imajo svoj del od vsih dohodkov mališkega stanú. Ako se ktera s kakim černcem omoži, mora jo ta častiti tako, kakor „sveto kačo“; klečeč mora ž njo govoriti

in ji biti vedno pokoren“. (Du culte des dieux fetiches, p. 49 et seg.)

V taki gnjusni sužnjosti malikovavstva ima satan uboge ljudstva, ki niso hotle vere v Boga sprejeti, ali pa so vero zavergie. (Dalje nastl.)

Skrivnostno „nekač“.

(Spisal Janez Klapšič.)

(Dalje.)

4. Iz zgodovine se dá z izreki in zgledi temelito dokazati ravno to, kar sem dozdaj skazoval. Tisti namreč, kteri so dobre in zveste duhovne Jezusove Cerkve zavidali, sovražili in preganjali, so bili v vsih časih taki ljudje, kteri niso pravega Boga poznali, ali ktere je greh gospodoval in hudobni duh podpihoval. Vsak dan lahko vidimo, slišimo in v časnikih beremo, kdo so tisti, kteri so sv. Očeta, cerkve, samostane itd. oropali, škofe s škofijskih in duhovne z duhovnijskih sedežev izganjajo, molitve in obhode, Božjo besedo in službo in prejemanje ss. zakramentov prepovedujejo, da to so res taki ljudje, kteri pravega Boga ne poznajo, se sami za brezverce, neverce, brezbožnike oklicujejo, in nad kterimi je očitno, da jih greh in krivičnost gospoduje in hudobni duh podpihuje.

Zatorej, če mi katoličani vidimo, slišimo, po časnikih beremo, kako drugoverci, neverci Boga, Gospoda Jezusa, Devico Marijo, svetnike, sv. vero, ss. zakramente, Božjo besedo in službo, molitve zaničujejo, zasramujejo, preklinjajo: ravnajmo se zvesto po zgledu Gospoda našega Jezusa Kristusa, milujmo take ljudi in molimo za nje: „Oče, odpusti jim, sej ne vedó, kaj delajo“. — Če slišimo sv. vero in nje dogme zametovati, zasramovati, tajiti, molimo: „Oče, odpusti jim, ne vedó, kaj delajo“. — Če vidimo, slišimo, beremo, kako tu ali tam edinopravno in zveličavno Cerkev zaničujejo, zatirajo, preganjajo, ropajo — molimo: „Oče, odpusti jim, ne vedó, kaj delajo“. — Če slišimo, po časnikih beremo, kako sv. Očeta Pija IX gerdo psujejo, obrekujejo in čez-nj lažejo, molimo: „Oče, odpusti jim, ne vedó, kaj delajo“. To se pravi: Molimo za njih spreobrnjenje, posebno zdaj v sv. letu.

I kdo pa so ti ljudje, kteri sv. Očeta, ki niso nikomur nič žalega in hudega storili, tako gerdo psujejo, obrekujejo, grajajo? Poglejmo jim v obraz in roké, in vidili bomo, da to so taki ljudje, kteri se učene, inteligentne štejejo, pa so v Božjih in večnih rečéh tako nevedni in zanemarjeni, da šest pglavitnih resnic ne vedó, ter Boga ne poznajo, — v kterih gospodujejo pregrehe, krivice, strasti: napuh in prevzetnost, lakomnost blaga in čast, mesenost in požrešnost; — ljudje, kterim hudobni duh svoje peklenške naklepe vdihuje. — Žali Bog, da se med njimi nahajajo ljudje vsih stanov in vérstev.

Kako pa je to, da so včasih cesarji, kralji, vlade, zbori, visoke šole, doktorji in drugi učeni zoper papeža? To je tako in zato: Papež so kot najviši namestnik Božji na zemlji, kteremu so podeljeni ključi nebeškega kraljestva — vezati in razvezovati (Mat. 16, 19), a posebno pomočjo sv. Duha v verakih in nravnih naukih nezmotljivi; drugi: vladarji, parlamenti, šole, doktorji pa niso nezmotljivi, zato pri svojih človeških slabostih in nagnjenjih lahko v zmote in napake zaidejo in res tudi zaidejo, če le v sé, v svojo omejeno pamet, učnost preveč zaupajo; pa ne poslušajo in se ne deržé Cerkve, ki je „stebér in terdnost resnic“ (Tim. I. 3, 15).

Cerkve ima od svojega ustanovitelja imenitno nalogo, Božje delo reševanja — t. j. razgreševanja, posve-

čevanja in zveličevanja vsega človeštva do konca sveta neprenehoma nadaljevati; zato mora vse razodete in k zveličanju potrebne resnice in nauke v prvotni izvorni čistosti in celoti do konca sveta ohranovati in oznanovati; in vse ji podeljene sredstva in milostine zaklade, daritev sv. maše, sv. zakramente, Božjo službo, šole, poslopja, premoženje v primerni polnosti do konca sveta imeti in jih s prosto roko rabiti. Kakor ima Cerkev od Boga nalogo, poklic in oblast vse ljudstva in posamezne osebe z zlatim žezlom Božje besede pastirovati, tako imajo pa tudi oblastniki od Boga namen, poklic in oblast z žel-znim žezlom vnanjega reda in vnanje postavodaje k pridruženosti in Cerkvi hudo zavračevati in dobro pospeševati po nauku sv. Pavla (Rim. 13, 1—4).

Pri človeški omahljivosti in poželjivosti se pač lahko pripeti, da vlade, kakoršne koli oblike, svoj namen, poklic in dolžnost znevarjajo, namreč: da hudega ne zavračajo, in dobrega ne pospešujejo, ali da celo kaj hudega pripuščajo, zapovedujejo, silijo, kar Bog prepoveduje, ali kaj dobrega grajajo, prepovedujejo, zabranjujejo, kar Bog zapoveduje. — V takem primérleju nam pa zdrava pamet in sv. vera uči, da moramo Bogu bolj pokorni biti, kakor pa ljudém, da ne smemo kaj hudega delati, ne kaj dobrega opuščati; pa tudi ne se vzdigovati zoper gospósko, ampak po postavni poti svoje pomisljike in potožbe predlagati in težave, ktere iz spolnovanja dolžnost izhajajo in se nikakor odverniti ne dajo, voljno preterpeti in jih Bogú izročevati, da Bog pomaga, kjer mi ne moremo.

Iz tega je razvidno, kako nevedni in v kaki zmoti so tisti, kateri menijo in terdijo: naj pa papež, škofje in duhovni zavoljo ljubega mirú odjenjajo in privolijo v to, kar vlade zahtevajo!

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. „Šmarnice“ so se zopet pričele po vseh cerkvah in se prav prično obiskujejo. Posebno pa je bila napovedovana staljna cerkev une dni, ker postavljena je v kapeli žalostne Matere Božje nova podoba „Naše ljube Gospe presvetega Serca“. Obé podobi Matere Božje in Deteta Jezusa, ki pred njo stoji, ste prav umetno, dostojno in ginljivo izdelani pri Erlerji s pomočjo znanega umetnika g. Blanka na Dunaju. Že v petek, ko ste bili podobi dospeli, je ljudstvo skupaj vrelo in bilo močno ginjeno pri njunem ogledovanju; še bolj pa, ko ste bili na altarju. K častitljivosti pa tudi veliko pripomore kapeča sama, ktero je gosp. Doberlet tako lepo in prijetno, umetno vraval in ozališal, da mora res pogled na podobi in na vso kapelo vsako oko razveseliti, vsako serce giniti.

Kako se s takimi napravami pri vernem ljubljanskem prebivalstvu bogoljubni duh poživlja, se je pokazalo zlasti v nedeljo. Vse dni je bila cerkev veliko bolj obiskovana, kakor sicer, v nedeljo zjutraj in popoldne pri opravih pa je bila kar natačena. Zjutraj namreč so v d'lik bratovštin preč. g. dekan J. Zupan imeli peto mašo in so podobi slovesno blagoslovili; popoldan pa je čast. g. Dolenc imel ob 3 slovesnosti prav primérno in podučljivo pridigo, potem so pred altarjem „Naše ljube Gospe“ gosp. dekan med asistencijo gg. bogoslovcev imeli pete litanije in poslednjič „Te Deum“. Vse ljudstvo se je petja vdeleževalo in bilo je močno ginjeno. Tudi zvečer pri nemških šmarnicah so gg. bogoslovci litanije latinske prelepo peli in bilo je obilno občinstva pričujočega. Prečast: gosp. dekan, ki so bili

uno nedeljo zadržani, so odmenjeni to nedeljo v pridigi pomen novih podob natanko razložiti. Bog daj, da se pri vsem bogato in obilno dosega, kar je namen vsih narjav in slovesnost, to je: povišanje Božje časti in zveličevanje neumerjočih duš.

V Kamniku, 20. aprila. Bogoljubna radodarnost do Božjih hiš ni zginila, in ne bo, dasiravno si brezbožni liberalci in laži-liberalci na vse kripnje prizadevajo ljudi zbegati, rekoč: „Darujte rajši za napredek (namreč: za „napredek v nejeverju“), cerkve imajo že več ko dovolj!“ Vpijejo, ako je pa treba, da sami pripomorejo, se poskrijejo, kakor polhi pred veliko sovo. Verni ljudje pa privošijo tudi za olepšanje cerkvá darov. Temu dokaz je prelepo bandero, ki smo ga dobili v tukajšno frančiškansko cerkev za veliko noč, in ga je darovala gospa Keceljnova. Znesek 340 gl. tudi za premožnega ni malenkost. Čast komur čast!

Delo je umetno in prelelo, torej si ne morem kaj, da spregovorim nekoliko o izdelavki gospej Ani Hofbauerjevi v Ljubljani ob frančiškanskem tergu. Imel sem priliko govoriti z marsikterim duhovnom in z drugimi, ki so pri omejeni gospej že kako cerkveno opravilo ali obleko naročili, in slišal sem vedno le pohvalno o njenih izdelkih govoriti. Že več lét se trudi streči naročnikom, kolikor koli je moč. Gospa Hofbauerjeva je domoljubnega vradnika domoljubna vdova, ki mora z malo pokojnino odgojevati zapuščene nedorasle otročiče; torej je gotovo pred drugimi vredna, da ji Slovenci dela in zaslužka privošijo in naklanjajo. Naj bi gospa Keceljnova v svojem djanji mnogo naslednic našla.

J. P.

Pesem o svetem letu. *)

O kristjanje, blažen glas
Se iz Rima čuje:
Sveti Oče kliče nas,
Milost oklicuje.
Teče vir iz božjih rán,
In zaslug svetnikov,
Še namnožen in nabrán
S truda spokornikov.

Deleč je zabredel svét,
Je Bogá pozabil.
Je začel resnico trét',
Vero je oslabil;
Treba mu storiti je,
Kar ga z Bogom spravi,
Zlobe zapustiti vse,
Da se duh ozdravi.

Pojdi Jezusa sprejét,
Dušo si nahrani,
Bodi ves za Njega vnét,
Njemu zvest ostani!
Lej kristjan, če to storiš,
V dobrem raseš srečno,
Svet' odpustek zadobiš
Za življenje večno.

Gnád si vsak nabiraj zdaj,
Dokler so odperte,
Da ne boš žal'val tedaj,
Ko bodo zaperte.
Obiskujmo cerkve štir,
Po zapov'di dani,
Da prisije Cerkvi mir,
Vera se ohrani.

Sprašaj, grešnik, svojo vest,
S čim Bogá si žalil,
Bil služabnik si nezvest,
Dušni mir si skalil.
Grehov serčno se skesaj,
To so smertne rane;
Hiti k spov'di, vse povej,
Tam ti bodo sprane.

Svet'ga leta dragih dni
Oj ne zamudimo,
Da nas smert ne prehití,
Urno vse spolnimo.
Sveti Duh! spolnit' nam daj
Srečno jubileum,
Tam pa gnati vekomaj
Pesmi glas „Te Deum!“

Anton Smrekar.

*) Poje se lahko po Potočnikovi postni pesmi.

Zvonček Ave Marija. *)

Znad gôre cerkvica lepó,
Prijazno zrè v dolino, plan,
V nji zvonček ljubo in čistó,
Doní v širjavo vsaki dan:
Ave Marija!

Pomladni vetere pripihljá,
Čez hrip, planjavo, polje, log,
Tu don je mili zvončeka,
Tam glasno napolnuje krog:
Ave Marija!

Slavi Kraljico vsih nebés,
V dobravi kmetič rádostno,
Pobežno kliče tudi vmés,
Zaupno, verno, preserčno:
Ave Marija!

V temni gojzd pastirčeku
Čujoč mu zvonček zadoní,
In preden s čedo gré domú,
Preljubo Mater počasti:
Ave Marija!

Tam ide potnik struden skor,
„Češena“! zvonček se glasi —
„Češena D'vica“! potnik gor
Zakličé, kjer njen hram stoji:
Ave Marija!

Glasi se zvonček tam in tod,
V pobožnosti topí se vse,
Iskreno molijo povsod —
Pojó z ljudmi še tičice:
Ave Marija!

O sladki glas, o zvonček moj!
Presuni persi grešnika,
Da kliče kmalo — še nocoj —
Potert skesanega sercá:
Ave Marija!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Rimsko. Sv. Oče neprenehoma sprejemajo vernike vsih stanov in starost od blizo in deleč. 25. aprila je bila pred njimi „bratovšina Marijnih otrók“ in množica deklic, ki so bile ravno opravile prvo sv. Obhajilo. Sv. Oče so jih razveselili z besedami svoje očetovske blagovoljnosti in jim podelili apostolski blagoslov.

Nemški princ, ki je po Laškem potoval, se je Rima tako ogibal, kakor bi bil ostrupen. Šel je skoz Rimsko v Neapol in nazaj, pa v Rim še koraka storil ni.

Tudi o gerdih samomarih se sliši iz Rima, kar je bila pod papežem neslišana reč. V kratkem sta se dva državna služabnika sama končala. Taki, pristavljaja „Unità“, pridejo v Rim sreče iskat, pa najdejo obupanje!

S samomori vred se množijo druge pregrehe v tem „presrečnem“ Rimu, odkar so ga bogoskrunske roke papežu ugrabile. V 24 urah jih je bilo 29 v zapor gnauh zarad raznih hudobij. „Nova Italija“ bi si morala obraz zakriti od sramote zarad tatvin, klanj z nožem in boda-

lom. Lažujivi časniki dolžé nedeljo! Gerdo farizejstvo; ali se ni nedelja praznovala tudi pod papeževo vlado: pa kako je bili takrat, in kako je zdaj?!

Nenravnost, spačenost, ki so jo novi gospodarji prinesli v Rim, je pravi vzrok vedno večih hudodelstev, pravi „Unità“. Po kazališih se tako očitno žali sramožljivost, da je celo jud Arbib s tem pohujšan. Senator Cantelli daje zgled, da naj se praznik posvečuje, ker o nedeljah gre ta mož k sv. maši v cerkev sv. Andreja „della Valle“; v zbornici starašinski ja ravno ta mož hoče pustiti svobodo bogokletju in dopuša nesramno klatanje v kazališu! —

Sv. Oče so pri naj boljšem zdravju. Med drugimi je bil poslednje dni pri njih kardinal Trevisanato, beneški patrijarh, in dolgo časa se je zaupljivo z njimi pogovarjal. — Bilo je tudi v Vatikanu poslanstvo iz Angleškega, škof iz Limoges-a (Limož a), princesinja Odeskalkova, markeza Serlupi, veliko laških, francoskih in nemških duhovnov. Skor vedno so dvorane sv. Očeta napolnovane. V nekterih dneh pride veliko francosko poslanstvo molit za sv. leto v Rimu. Vatikan, pravi „Unità“, je v sedanjem viharji barka otenja, pribežališe mirú, šotor svetih občutkov in čistega tolažila. —

Laško. V novo-laški gosposki zbornici je bila 21. aprila obravnava o preklinovanji, bogokletji in drugem ostudnem divjanji in govorjenji, če naj se zoper to kazenska postava vstanovi. Liberalni časniki, ki sami preklinjajo, bogoskrunijo in kvantajo, kakor tudi pri nas nekteri, hudo tarnajo, da je členek 555 v tem pomenu bil sprejet v kazenski zakonik. Tudi nekteri poslanci ga išejo zatreti, ker se ne mara bojé, da tudi njih kterege bi utegnil zadeti. Prav pravi „Unità“, da vlada, ktera hoče imeti spoštovanje, mora začeti sama s tim, da skerbí za spoštovanje Božje. Kdor Boga ne spoštuje, je nemogoče, da bi ljudi spoštoval, spošteval njih lastino, njih življenje, njih poštenje.

Poganjal se je za tako postavo zlasti senator Angioletti. Kako? je rekel senator, kaznovali bomo še celo tacega, ki živali terpinči, za to pa bi nam ne bilo mar, ako kdo očitno Boga psuje! Kakošna bi bila ta naša doslednost? Bog „je svetilnik olike, je temelj postave“.

Angioletti je v daljšem govoru pripovedoval, kako je zlasti po nekterih laških okrajinah vkoreninjena navada preklinovanja in gerdega govorjenja. In pa tako, da mora radečica oblití tudi tacega, ki nima ravno tenkih usés. Zakonik strahuje tiste, ki očitno kažejo svojo nazoto, ki se kopljejo na očitnih krajih, ki se zasačijo pred občinstvom pijani, in posl-dnjič, kateri delajo neusmiljeno z živalmi; kako bi taci ne strahoval, ki očitno preklinjajo, zlasti s takimi besedami, obnašami, ki so naj huje žaljive zoper Boga, naj huje pohujšljive za občinstvo, naj bolj nasprotné olike, odgoji!

Angioletti se pritožuje, da ne le med odrašenimi, ampak tudi že pri malih dečkih je ta ostudna navada vkoreninjena. Taki paglavci vedó izgovarjati nesramne besede, strašne bogokletja malo da ne prej kakor besedi ata in mama. Z besedami pa se nesrečno zlagajo djanja, ter se mora priznati, pravi govornik, da po nekterih mestih naše lepe dežele smo z odrejo, z moralnostjo (čednostjo in spodobnostjo) veliko nižej kakor so drugi po Evropi. Govornik naravnost spozná, da take nespodobnosti gerdijo ljudski značaj, kvarijo nravi in delajo narod zaničljiv pred očmi omikanega sveta. (Kaj porečete k takemu govoru Vi, ki imate v geslu „olik“, pa sami narod pohujšujete s takimi nesragami, kakoršne laški „liberalce“ tukaj graja? Kako se zlagajo vaši „cotasti“, „podlitki“ itd. z „omiko“?)

Govornik pristavljaja: „Ako kvante, nesramne besede, bogoskrunstva, žalijo oliko, zakaj bi se ne zatirale,

*) Prosto po „Monat-Rosen“.

in meni, da postava zoper take nesnage bi med drugimi pomočki obilno teknila, da se taki madeži pri narodu odpravljajo. To tudi dokazuje. Pristavlja precej nato, da pogosto se mora italijanski poštenjak sramovati pri očitani tujcev, ki pridejo v deželo in spazijo, da naj večkrat se ponavljajo tiste besede, ki bi se nikdar izreči ne smele. On sam je to doživel in na očitanje ni vedil kaj odgovoriti.

Spomina vredno je, kako govornik naravnost priznava, da po zakonikih poprešnjih laških vlad se je preklinovanje kaznovalo, in se tega ni toliko slišalo, kakor se zdej. Predenj je v prešnjih časih kaki gerdež ostudno se znosil, se je ogledal, če ga opazuje kaki karabinier; sedaj pa se nameri ravno nasprotno: ta derhal, ki si je svest, da se ji nič žalega ne zgodi, pa čaka, da se karabinier približa in potem izbruha iz ust, kar največ gerdega more.

In britko je človeko, ko vidi tako karabiniera, v katerem se med ljudstvom vse to predstavlja, kar bi moralo strah in spoštovanje vdihovati, mora pa biti pričujoč pri tacih nespodobnostih, in ne le da je nezmožen jih krotiti, jih mora še odobrovati s svojo nazočnostjo. Ne rečem, da odreja in obilniši poduk utegnejo roditi dobrega sadu (Brez vere in vesti pač malo; zakaj znano je, kako marsikteri dosti podučeni „liberalci“ in „rudečkarji“ naj gerje preklinjajo, bogoskrunijo, kvantajo z besedo in s peresom, in ravno to med ljudstvo trosijo, še celo med mladino.), mora pa se podpirati z zatiranjem. Ako se tej zistemi odpovemo, ne bomo nikdar izkoreninili teh navad iz enega dela italijanskega ljudstva, kteri del je hudo neolikan in brezsraven.“

Nasvetvani členek je: „Kdor koli očitno izgovarja preklinovanja spremljane z nespodobnimi besedami ali s takimi, s kterimi se božanstvo zaničuje, ali da se škoduje očitni pravosti, se kaznuje z zaporom do enega mesca.“

Pristavimo naj tukaj opomin za naš narod. Mnogi hodite po opravljenih v mnoge dežele, na Madjarsko, Hervaško, Laško itd.: nikar ne nosite v deželo gerdih preklinovanj in navad, ki jih drugod slišate in vidite. S tem se lahko vkričite nad celim narodom, ker trosite med-nj pohujsanje.

Po drugi strani pa je zopet to pomniti: Od vsih strani tuji ljudje v našo deželo prihajajo, zlasti zdaj, ko so železnice na vse strani! vsak raji kaj zanikarnega kakor pa kaj dobrega prinese, zine, govori, posebno tudi tuje kletvinje. Nikdar tedaj ne posnemajte nespodobnost, ki jih slišate iz ust tujih ljudi, ali jih vidite nad njimi. Le preveč ostudne kletvinje je pa tudi že brez tega v naši deželi, in ne manj družih nespodobnih besedi: Bog daj, da bi se v svetem letu vsega hudega za vselej odvadili!

DoMinVs Ipse eCCe VoCat: SaLsVs tVa tIBI erIt.

P. B.

Glej, Gospod te kliče, narod moj!

Delaj v svetem letu: sad bo tvoj.

V Bonu na Nemškem se imajo z pet letos sniti odpadniki „altkatoliki“. Že je povabl Dölling r tudi gerške razkolnike na ta konclialbul. Nemci sami pa obsojajo laži škofa Reinkensa, Döllingerja in njune privržence, ker se za nje malo menijo, nasproči pa občuduje o moško stanovitnost katoličanov, ako ravno jih Bizmark tako zagrizeno preganja; torej to preganjanje ne zmanjšuje, ampak še le zmnožuje število katoličanov, altkatolištvo pa pobira le ostanke krivoerverstev, ktere zginjujejo, akoravno so nekteri učenjaki šli bizmarkijanstvu na limanice, ako ravno se pruska vlada že pet lét nateza in je odpadnikom dala celo laži škofa Reinkensa-a, vendar v primeri s tolikim pehanjem ni

veliko opravila. Ima namreč kacih 17 tisuč teh revežev, ki niso ne krop ne voda. Pruska čudna ravnopravnost pa ni nikjer tako jasna kakor v obnašanji in v plači do odpadnika Reinkensa in pa do katoliških škofov. Katoliške škofe globi, terpinči, v ječe meče, ker so zvesti svoji cerkvi in svojim ovčicam; Reinkensa „ketterja“ pa tako mastno plačuje, da v priméri in ravnopravno z njim bi Kolonjski nadškof in katoliški pervostoljnik moral dobivati na leto po 4 milijonov!

Število katoličanov kaže med drugim, kako krivična je Bizmarkova vojska zoper katoličane. Je pa na Nemškem: čez 25 milijonov protestantov; do 15½ milijona rimskih katoličanov; čez 500.000 judov; čez 79 tisuč Menonitov; čez 17 tisuč altkatolikov; čez 15 tisuč ljudi brez vere (najberže pa še silo veliko več), čez 2.000 grekov in nekaj mohametanov.

V Lovanji je vseučiliše kaj slovesno obhajalo povzdignjenje Malinskega vikšega škofa Deschamps-a na kardinalsko čast. Profesorji in študentje v velikem številu so bili prišli kardinalu o njegovem prihodu naproti. Posebna deputacija pa mu je izročila v imenu študentov naslednjo addresso: „Presviti gospod! Previsoka čast, podeljena Vam od naj višega Poglavarja, nas je silno razveselila. Drugač ni moglo biti, ako pomislimo, da ste bili izmed prvih gojencev katoliškega vseučiliša. Postali ste potem glava in oče naše velike družine. Tako, o milgosp., pozdravljajoči v Vas enega izmed prvih Cerkvinih častnikov, imamo v sercu živo ljubezen, rekli bi, sinovsko. — Nimamo kaj zavidati študentom Londonskega katoliškega vseučiliša, ki so malo poprej izročevali svoje vošila presvitemu kardinalu Manningu. — Milostni gospod! S pravično ponosnostjo naj opomnimo le eno zaslug k prevzvišeni časti, s ktero ste poslavljeni današnje dni: zgodovina bode pripovedovala veliki Vaš delež pri delih, ki ste jih imeli na vesoljnem zboru Vatikanskem. Bili ste eden naj stanovitnejših branivcev dogme nezmotljivosti. Vaše ime bode zedinjeno z imenom neumerljivega Pija IX. Presvitlost! Mi goreče prosimo, da Belgija in Lovanska univerza ohranite dolgo dolgo z Vami eno naj čistejših časti.“

Po izrečni adresi so šli študentje v sloveče katoliško društvo, in naslednjič v semenišče, kjer so kardinala z mnogoterimi navdušenimi klici pozdravljali in z izverstno glasbo počastili. — Slava verlim Lovanskim vseučilišnikom!

Drobne novice. Laški poslanec Servadio je umeril neprevidne smerti. — Med vojnimi brodovi, ki jih zaradi nerabnosti prodaja laška vlada, so: Re Galantuomo, Principe di Carignano, Principe Umberto, Italia, Montebello in veliko drugih. — V blaženi novi Italiji je bilo od l. 1859 do 1866 do 3000 dvobojev. Ako se pomisli, kolika pregreba pred Bogom je pobijanje, je očitno, kolike žetve je pri tem imel satan! — Turška vlada je poslala serbski pritožbo zaradi slovesnost 16. aprila v Belem gradu, ker so boje imele turkom sovražljiv značaj. — Rusija neki hoče, da naj se dogovori za mednarodne bojne pravice odlože do jeseni. — Kaj posebnega, meni „Unità“, je to, da nemški princ Fiderik, popotvaje po Laškem, ni imel nobenega pogovora z laškimi ministri, nobenih nasprotnih obiskovanj z njimi; dogovarjal pa se je samo z Viktor Emanuelom, kjer pa nobeden odgovornih ministrov ni bil pričujoč. Misli se torej, da je princ krajju našepetal spremembo v vladi. Minghetta, ministerskega predsednika, je to tko zaskerbalo, da je sklical poslancev vseh strank, ter je pripravljen žrtvati več osebnost, samo da si pridobi večino. Zbralo se je bilo 150 poslancev, ki so zvolili odbor, kteri bo delal v edinstvi z ministrom. V odboru sta Lanza in Sella, ki sta s Prusijo dobro na kolenca in

bota zmehna pri princu prositi za Minghetta. — Bizmark ima sedaj z Belgijo opraviti in najberže bode boječega kralja z žuganjem prisilil, da bo odpravil katoliško ministerstvo, na njegovo mesto pa nastavljal liberalno ministerstvo s slaboglasnim Frère-Bara-m na čelu. Potem se bode igrala tudi tam „liberalna komedija“, kakor drugod. — V Plusnici na zahodnjem Pruskem je pruska gospodarska namesto pravega fajmoštra hotla vnesti nekega razkolnika, vstal je hrup, duhovnijanom se je posrečilo, da so vzeli cerkvene ključe, in razkolniški najemnik jo je pobral. Ali ni to najbolj divje trinoštvo, katoličane tako žaliti v njih veri? Pa pravijo liberalci, da nove postave niso Cerkev nasproti in ne škodljive! — Pruski general Manteuffel gre v nekem poslanstvu iz Berlina v Petrograd. Veliko je dogovorov med vladarji in državniki sedanji čas; besedo ima blezo po večem le Bizmark, torej se je bati, da Cerkev bode javaljne v dobičku pri tem. — „Unità“ sliši iz Berlina, da imajo od tam poterhati na vrata pri vladah ter jih povabiti na shod, na katerem bi se skovala splošna postava zoper katoliško Cerkev. „Morning Post“ pa hoče vedeti iz Berlina, da Bizmark in minister Falk tarnata, češ, da njuni podložni vradniki premalo tarejo katoliško duhovstvo z novimi postavami. — Turčin napravlja v Drinopolju (Adrijanopelnu) vojaške vaje, ki jih bo vodil sultanovič Jožek (Jusuf) Izzedin. — „Kulturaš“ pruški je dal ukaz, da v 8 tednih morajo vse tuje redovnice uršulinarice državo zapustiti! Doklej še se bo ošabnost šopirila? — Šesterim kanonikom poznanske stoljne cerkve se žuga z ječo, ako ne naznanijo, kdo je papežev pooblastenec za škofijsko oskerbovanje. Ga hoče ne mara Bizmark dati križati ali s kolesom tretji? — Iz Berlina pišejo, da ne Bizmark, ne minister Falk in ne drugi pseudo-svetovalci dozdej niso mogli cesarja napraviti, da bi poterdil novo postavo zoper cerkvene redove. — Alfonsova vlada v Madridu, mnogim rudečkarjem draga, je začela rudečkarje same hudo klepati. Ni le zaterla v Madridu vsih karlistovskih listov, segla je tudi po prostomiselnih, poslednje dni je zaterla pet liberalnih časnikov, in ne manj kot 1500 ljudi je v ječe potaknila. — Več laških škofov je poslalo prošnjo do senata (gosposke zbornice), da naj zaveržejo členek nove postave, ki tudi klerike v vojašino tlači. Satan povsod meni katoliško vero s tem naj ložej zatreti, da ne pusti mladine v semenišča; pa tudi ta bo peklenšku spodletela, kakor mu je še vsaka. — V Roveredi na južnem Tirolskem so zasačili tovarno, kjer so potepuhi ponarejali laške bankovce (biglietti della Banca Naz. ital.). — V laški zbornici se je te dni pričakovala interpelacija do vlade, da je do Cerkve preveč odjenljiva. „Unità“ je menila, da Minghetti bo tako odgovoril, kakor je Bizmarku, namreč: „Storim vse, kar le morem (za trenje in tlačenje Cerkve), prizanesite, ako ne morem vsega v enem dnevu opraviti.“ Tako delajo s katol. Cerkvijo liberalni in ero-liberalni zaverženci! — V Carigradu je zopet enkrat sultan postavil novega velikega vezira, Essed-paša-ta. Avstrija je z njim zadovoljna, ker bode prijazen vstanovljanju turško-avstrijskih železnic, tako tudi Nemčija, ruski poslanec pa boje ne skriva svoje nezadovoljnosti. Tako piše saj eden laških listov. — „Unità“ pravi, da popotvanje pruskega princa po Laškem ima političk pomen, in še le ko se domú verne, se bode razločilo, če pride tudi nemški cesar na Laško. — Milanski „Osservatore“ piše, da že nad 25.000 podpisov je na prošnji do kralja, da naj ne poterdí krivične osnove, ki hoče vse bogoslovce zavezati k vojaški službi. Prav veliko škofov in korarstev je enake prošnje poslalo, eni kralju, drugi senatu. „Unità“ pristavlja: „Oh! Blažena Devica bo posebno oblagrovala tiste, ki pribežé pod njeno pomoč v ta namen, da Italija ne bo brez verskih učencov, in da cerkve ne ostanejo

prazne služabnikov Božjih!“ — Laškemu kraljestvu po besedah lastnik ministrov in poslancev žuga trojno brezno, namreč: brezno gospodarsko, brezno vojaško, brezno političko; ali z drugimi besedami: boben, razdjanje, komunističko razpreženje. Zato meni „Unità“, se sme Laško tudi „brezensko kraljestvo“ imenovati. —

Listek za raznoterosti.

Oh naša preljuba Gospá
Presvetega Serca,
Prosi za nas Boga! *)

Ne morem zadosti Marije častit',
Zató ji pa hočem to pesem zložít',
Naj drugi jo brali bi tudi serčno;
Vse Materi Božji v češenje naj bo! —

Oh šmarnice ljube, kakó ste lepé!
Pri vas tak veselo nam bije sercé;
Ni lepšega časa, kot majnik je tá,
Ki slavi Gospó nam presvet'ga Sercá.

O ginjeno ljudstvo, premisli to stvar,
Kaj letošnje leto nam dalo je v dar:
Gospé nam podoba se blagoslovi,
Darujmo ji serca mi verniki vsi.

Najblagši cvetlice cvetite lepó,
Rosite Mariji dišavo sladkó,
Ker Serca je ona presvet'ga Gospá,
Naj bi nam sprosila vsih gnád od Bogá.

Že jutranja zar'ja, že solnce žarí —
Oh, naj bi zbudili se grešniki vsi!
Sej milostna Mati že v tronu stoji,
Obilne darove otrokom delí.

So hudi vetrovi, so merzle sapé:
Enake so serca današnjega dné,
Ker čednost in vera pri mnogih slabí;
Oh serce Marijno, obvari nas ti!

Mogočni, ubogi in drugi ljudje!
Premnoge britkosti vam serca težé;
Pa vemo, da naša preljuba Gospá
Hladilo zamore sprosít' od Bogá.

Vi pevci in pevke zapojte zató,
Naj vaši glasovi oblake preuro,
Da vsliši Marija glas naše prošnjé,
Da nam ne odtegne premile roké,

Marija, posebno te prosim lepó:
O sprósi pokoro vsim grešnim zvestó:
Pred taboj vse mertvo naj spet oživi,
Da serce poterto se razveseli.

Na rožice čiste pozabi nikar,
Zveneti ne pusti nobere nikdar;
Naj Jezusu lilije béle cvetó,
Kesala se nikdar nobena ne bo.

O Marija! tvoja nevredna hči.

*) Najdena na šmarničnem altariju v Šenklažu, menda ko darilce „Naši ljubi Gospej“.

Bukvice za sveto leto so se nekoliko zakasnile, ker so večji, kot se je mislilo; čisto ob kratkem se bodo dobivale pri ljubljanskih bukvarjih.

Zahvala. V več nadlogah, posebno pa v eni, ki me je terpitčila že kaki dve leti in sem se bal, da bode treba kake zdravniške operacije, sem se priporočal Zveličarju pri sv. maši, sv. Blažu in Naši ljubi Gospej ter sem obljubil tudi eno sv. mašo, ako mi bode pomagano. Uslšan sem: češen in hvaljen bodi Bog Zveličar, ki deli tudi nepričakovane pomoči na prošnjo svojih svetnikov.

V Ljubljani 5. maja 1875.

J.

† Z žalostnim srcem naznanjam, da je Bog predrago mojo mster **Elizabeto Jerič**, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 76. letu njene starosti 30. aprila, iz tega sveta poklical. Priporočam ranjco vsim znancem in sorodnikom v blagi spomin in molitev.

V Ljubljani 30. aprila 1875.

Jožef Jerič, župnik v pokoju.

Nečasek in šolska mladina. Verli „učiteljski Tovarš“ med drugimi vselej dobro obravnanimi spji pri naša tudi življenje nepozabljivega nekdanjega gimnaz. vodja g. N. Nečasek-a. V št. 9 pripoveduje, kako je bil Nečasek priljuden mož, prijazen proti vsem brez razločka, proti gosposkim in kmečkim, vsakega je sprejel dostojno itd. Kdor koli je Nečaseka poznal, mu ni mogel spoštovanja odrekati. Njemu izročena mladina pa mu je bila vdana z ljubeznijo, da se le redko sliši kaj takega. Prijazno in pošteno se je obnašal proti vsem, toraj so mu slovenski starši radi pošiljali svoje sinove v vodstvo, in povzdiguil in pomnožil je ljubljansko gimnazijo, da je slovela krog in krog, pripomogel je k doveršitvi novomeške gimnazije do 8 razredov, in k ustanovitvi nove gimnazije v Kranju.

Kolikor vemo, je bila tudi šolska mladina o tistem času čedalje bolj postavna, da se je učila prijaznosti do bližnjega, da ni odrekala stanovom spoštovanja. Kakor od vodja Nečaseka, tako je tudi od profesorjev v djanji in v besedi imela zgled, kako se je olikanemu mladenču obnašati, bodi si v cerkvi ali zunaj, proti višim in sebi enakim zlasti pa proti Bogu.

Iz Mavčič. Zadnje ure letošnjega malega travna so bile za Mavčiče strašne in žalostne. O 1210 zvečer začne blizo pokopališa goreti s slamo pokrit hlev; ker je vlekel jug in se je ravno jel vojskovati z gorencem, ni preteklo četert ure, in bilo je 22 hiš in veliko drugih poslopij v ognju. Ali je bilo po nemarnosti ali iz hudobije zažgano, se ne vé. Gorelo je, da je bilo prestrašno. Cerkev in farovž sta kakor čudoma oteta.

Pogoreleci — dasiravno razun enih kolikor toliko zavarovani — so v veliki stiski in potrebi, zlasti nekteri, katerim ni ostalo skoraj družega, kakor nedolžni otroci, ki so drugi dan kruha prosili, pa ga jim starši niso mogli dati. Bog se jih usmili in nakloni serca dobrih ljudi, da jim pridejo v potrebi na pomoč! *)

Njih veličanstvo Presvitli cesar Ferdinand I. so tudi naši cerkvi 500 gld. blagodušno podariti blagovolili. Da bi Vsemogočni Njih veličanstvu ta velik dar poplačal, imeli smo Njih rojstni dan sveto mašo z izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom, ktere se je obilno ljudstva cele lokalije vdeležilo in goreče za Visokega dobrotnika molilo.

Na Selih pri Šumberku 28. aprila 1875.

Ant. Trepal, duhoven.

*) Drugo prihodnjič. Naj bodo pogoreleci dobrotnikom serčno priporočeni. Vred.

O ponarejanih bankovcih se zopet sliši več pritožb; Slovenci bodite previdni! Vedite pa tudi, da ponarejanje denarja je ena naj večih tatvin in naj gerših goljuštij. Naj večji del so reveži, terpini kmetje, kakor povsod, tudi pri tem ožuljeni in oderti od nesramnih tatov ponarejavcev. Na slovenskem Štajarskem, kakor piše „Gosp.“, se plazijo ponarejeni popirnati goldinarji, vsi s pisano: „Serie 0, 45“, brez vodnega znamenja; v drugi versti v besedi Zahlungen čerki h in l niste prav sklenjeni; besede: Folge gesetzliche Bestimmungen pa preveč razstavljene.

Sv. Birma. Milostljivi gosp. knezoškof Lavantinski bodo zakrament sv. Birme v t. l. delili tudi v naslednjih farah, v Tinji 24.; avg.; v št. Venceslavu 25. avg.; na Prihovi 26. avg.; v Čadramušu 27. avg.; v Zrečah 28. avg.; v Konjicah 29. avg.; v Špitaliču 30. avg.; v Ločah 31. avg.; v Makolih 1. sept., in v Najšpergu 2. septembra.

V Mariboru, kakor piše „Gospodar“, se množijo vojaški samomori. Že o četertem takem samomorivcu 29. apr. pripoveduje. Toži se večkrat, da tudi v vojaškem stanu je dosti pomanjkljivega v oziru na Božjo službo in sploh kar se verskih potreb tiče. V Celji n. p. v jeseni novincev v začetku še v cerkev ob nedeljah niso pustili, če tudi je cerkev prav blizo vojašnice. Pri vojaških vajah se sliši dosti gerde kletvinje. O večerih se vidijo napake po več mestih. Gotovo je, da le vera je zmožna ta težavni stan zljajševati. Naj bi se resobno gledalo na spolnovanje verskih dolžnost, na odvracanje spotikljivost, pa bi se veliko žalostnih nasledkov odvernilo.

V Gradcu je bilo uni teden nekaj rudečkarskega rogovilstva. Nekaj dni je namreč, kar tam s cesarjevim dovoljenjem stanuje Don Alfons, brat španjskega postavnega kralja Don Karlosa, svak nadvojvoda Karola Ljudovika, torej ud cesarske rovine. Tega tedaj, ko je bil 27. apr. s svojo soprogo Blanko v stoljni cerkvi pri sv. maši, je s svojim obnašanjem nadlegalo in Božjo hišo skrunilo neko babovje, ki se je bilo v cerkev priteplo, pa nekaj vseučilišnikov s svojim gojetenjem, praskanjem z nogami in šumenjem. Še huje je počenjala derhal in študentje zunaj kričeli: „Pogin, ob tla, požigavec“ itd., ko sta gosta šla is cerkve. Rogovilstvo se je ponavljalo še zvečer in drugi dan, ker očitni organi so se boje v začetku premlačno obnašali zoper to divjanje. Tudi že več dni poprej so neki zijaki v cerkvi med sv. mašo psovali s kosmatim obnašanjem Alfonsa in njegovo soprogo. Zaperli so kacih 8 študentov in precej veliko družih. — „Rak“ sedanje bolezn, pred katerim smo katoličani vse leta zastonj svarili, je „visoko“ dogrizel.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Neimenovan 1 gld. — Č. g. P. Ribnikar 5 gld. za-se in za farmane z ozirom na sv. leto. — Od sv. Lenarta P. P. 2 gl. v srebr. — Iz Loke dekle darilice (1 križavec za 2 gld. 12 kr. st. den.) k rojstnemu dnevu sv. Očeta, in prosi sv. blagoslova za milost stanovitnosti v dobrem.

Za društvo sv. Bonifacija: Koroška Bela 1 gl. 67 kr. po preč. dekanu.

Za sveto deželo: Zbirke A. L. v Srednj. vasi in boh. Bistrici prejeli po čast. gosp. J. Mesarji. — Zbirke po A. L. iz Boh. Bele od č. g. J. Ed. prejel.